

Voorstel aan Gemeenteraad

Registratienummer:
Z/24/530149

Onderwerp

Jaarstukken 2023, voorschotten 2024 en pro formabegroting 2025-2027 GR Kredietbank Limburg

De gemeenteraad besluit:

1. Van de (voorlopige) jaarstukken 2023 van de GR Kredietbank Limburg kennis te nemen;
2. Van de voorschotten 2024 kennis te nemen;
3. Met de pro formabegroting 2025-2027 van de GR Kredietbank Limburg in te stemmen;
4. Op de pro formabegroting 2025-2027 van de GR Kredietbank Limburg een zienswijze in te dienen, namelijk:
 - De raad bekrachtigt de noodzaak om in 2024 de strategische koers te bepalen en besluiten te nemen over de wijze van bekostiging van deze GR, zodat de 1e begrotingswijziging 2025 en de meerjarenbegroting 2026 hierop gebaseerd kunnen worden. Dit moet leiden tot een kostendekkende, transparante, voorspelbare begroting;
 - De raad verzoekt om de financiële impact van de definitieve uittreedregeling voor de gemeente Heerlen te schetsen en indien daar aanleiding toe is de 1e begrotingswijziging 2024 en de 1^e begrotingswijziging 2025-2027 bij te stellen.

Burgemeester,

mr. J.Th.C.M. Verheijen

Gemeentesecretaris,

J.A.M. Heesen

Inleiding

Het dagelijks bestuur van de GR Kredietbank Limburg heeft de pro formabegroting 2025-2027 en voorlopige jaarstukken 2023 aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten. Aan de raden wordt gevraagd om uiterlijk 1 juli 2024 hun zienswijzen op de pro formabegroting 2025-2027 aan het dagelijks bestuur kenbaar te maken. Aangezien de behandeling plaatsvindt in de raadsvergadering van 27 juni 2024 kan de gemeenteraad haar zienswijzen tijdig aanreiken. Vanaf dit jaar dient het dagelijks bestuur voorafgaand aan het vaststellen van de begroting door het algemeen bestuur van GR Kredietbank Limburg schriftelijk en gemotiveerd te reageren op de ingediende zienswijzen. De ingediende zienswijzen en de gemotiveerde reactie worden samen met de ontwerpbegroting aangeboden aan het algemeen bestuur ter vaststelling in haar vergadering van 5 juli 2024.

Beoogd effect

Op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), meer specifiek artikel 34b (wat betreft de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening) en artikel 35 (wat betreft de ontwerpbegroting en wijzigingen van de begroting) heeft de gemeenteraad de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen op de ontwerpbegroting.

Het college stelt aan de gemeenteraad voor om de volgende zienswijze in te dienen:

- De raad bekrachtigt de noodzaak om in 2024 de strategische koers te bepalen en besluiten te nemen over de wijze van bekostiging van deze GR, zodat de 1e begrotingswijziging 2025 en de meerjarenbegroting 2026 hierop gebaseerd kunnen worden. Dit moet leiden tot een kostendekkende, transparante, voorspelbare begroting;
- De raad verzoekt om de financiële impact van de definitieve uittreedregeling voor de gemeente Heerlen te schetsen en indien daar aanleiding toe is de 1e begrotingswijziging 2024 en de 1^e begrotingswijziging 2025-2027 bij te stellen.

De zienswijze wordt aan de GR Kredietbank Limburg gecommuniceerd met bijgevoegde brief.

Argumenten

(VOORLOPIGE) JAARSTUKKEN 2023 GR KREDIETBANK LIMBURG

1.1 De (voorlopige) jaarstukken 2023 informeren over de ontwikkelingen bij de GR Kredietbank Limburg in het afgelopen jaar.

Na een reeks van jaren waarin de dienstverlening afnam, zien we in 2023 een lichte stijging van het aantal hulpvragers (circa 10%). Deze stijging komt overeen met het landelijke beeld.

1.2 Het financieel resultaat van de GR Kredietbank Limburg over 2023 bedraagt €318.000

Het resultaat van €318.000 is als volgt opgebouwd:

Omschrijving	Bedrag
Baten uit verrichte dienstverlening	€ 12,8 mln.
Lasten	€ 12,5 mln.
Totaal resultaat	€ 0,3 mln. (V)
Toevoeging resultaat aan eigen vermogen KBL	€ 0,3 mln.

Bij de 1e begrotingswijziging 2023 was rekening gehouden met een resultaat van €0. Het resultaat viel positief uit, waardoor nu wordt afgesloten met een positief resultaat à €318.000. Dit bedrag wordt toegevoegd aan het eigen vermogen.

De toename van het aantal hulpvragers en de daarmee samenhangende dienstverlening heeft het resultaat positief beïnvloed. De opbrengsten zijn immers daarmee hoger dan verwacht. Met de toenemende vraag stegen ook de kosten, zij het minder sterk dan de hogere opbrengsten.

Het bestuur heeft besloten om de gecalculeerde voorschotten in 2023 niet te verrekenen met de feitelijke dienstverlening. Het algemeen bestuur hecht belang aan een continue basisdienstverlening. Door de gegarandeerde opbrengsten uit de voorschotten kan deze continue dienstverlening gewaarborgd worden. Door de voorschotten niet te verrekenen, nemen gemeenten een eventuele onderbesteding voor eigen rekening. Wanneer een gemeente meer afneemt dan vastgesteld bij het voorschot, wordt het meerdere bij deze gemeente in rekening gebracht. Daarnaast heeft het bestuur besloten om met ingang van 2023 hogere, kostendekkende tarieven voor beschermingsbewind te hanteren conform het rapport van BMC. Dit besluit heeft het resultaat in positieve zin beïnvloed.

In 2023 is rekening gehouden met een indexering à 4%. Dit percentage is gebaseerd op door KBL ervaren kostenstijging als gevolg van inflatie. Bekende prijsindexen zoals b.v. CPI zijn moeilijk toe te passen op deze GR, omdat dit niet overeenkomt met de ervaren realiteit. Het Dagelijks Bestuur heeft dit advies overgenomen.

Het resultaat is toe te wijzen aan een autonome ontwikkeling, namelijk een toenemende hulpvraag.

1.3 Het aandeel van de gemeente Sittard-Geleen in het resultaat bedraagt 2,9 miljoen euro

Omschrijving	Bedrag
Voorschot dienstverlening Sittard Geleen	€ 2,6 mln.
Hogere afname in dienstverlening Sittard-Geleen (7,7%)	€ 0,2 mln.
Loon-prijsontwikkeling	€ 0,1 mln.
Totale aandeel Sittard-Geleen	€ 2,9 mln.
Dekking voorschotten	€ 2,6 mln.
Stelpost inflatie	€ 0,1 mln.
Hogere afname in de dienstverlening verwerkt in jaarrekeningresultaat 2023	€ 0,2 mln.

De totale bijdrage van Gemeente Sittard-Geleen bedroeg in 2023 €2,9 mln. Gemeente Sittard-Geleen heeft te maken met een besteding van 107,7% van de voorschotten. De voorschotten waren reeds ingecalculeerd in de gemeentebegroting 2023.

De hogere afname dienstverlening van € 0,2 mln. is verwerkt in het jaarrekeningresultaat 2023 van de gemeente.

VOORSCHOTTEN 2024

2.1 De voorschotten 2024 informeren over de bijdragen per gemeente in 2024

Omschrijving	Bedrag
Voorschot dienstverlening Sittard Geleen 2024	€ 2,67 mln.
Verwachte hogere afname in dienstverlening Sittard-Geleen	€ 0,16 mln.
Loon-prijsontwikkeling	€ 0,38 mln.
Totale aandeel Sittard-Geleen	€ 3,21 mln.
Dekking voorschotten	€ 2,67 mln.
Stelpost inflatie	€ 0,38 mln.
Verwachte hogere afname in de dienstverlening die wordt verwerkt in 2 ^e programmarapportage 2024	€ 0,16 mln.

Normaal gesproken wordt in deze tijd van het jaar de 1^e begrotingswijziging van het lopende jaar (2024) aangeboden. Deze zal naar verwachting echter pas worden opgesteld als de financiële consequenties n.a.v. het uittreden van Heerlen duidelijk zijn. Om toch inzicht te kunnen geven in de opbrengsten vanuit de GR-gemeenten is een overzicht Voorschotten 2024 opgesteld. Deze opbrengsten 2024 zijn gebaseerd op de verwachte ontwikkelingen van de dienstverlening ten opzichte van de gerealiseerde dienstverlening 2023, rekening houdend met de aangepaste tarieven als gevolg van indexatie. Het bestuur heeft daarnaast voor 2024 besloten om wederom kostendekkende tarieven voor beschermingsbewind te hanteren conform het rapport van BMC. De voorschotten vallen voor Gemeente Sittard-Geleen hoger uit dan begroot door indexatie. Hiervan heeft €0,38 mln. betrekking op de indexering en €0,16 mln. op de toenemende hulpvraag, zoals te zien was in de jaarrekening 2023. Zodoende leidt dit overzicht tot een bijstelling in de gemeentelijke begroting 2024.

PRO FORMABEGROTING 2025-2027 GR KREDIETBANK LIMBURG

3.1 De Wgr bepaalt dat de gemeenteraad moet instemmen met de ontwerpbegroting van een gemeenschappelijke regeling.

Meerjarig resultaat KBL totaal		
Omschrijving	2025	2026 e.v.
Baten	€ 12,5 mln.	€ 12,9 mln.
Lasten	€ 12,5 mln.	€ 12,9 mln.
Totaal resultaat	€ 0	€ 0

Meerjarig aandeel Sittard-Geleen		
Omschrijving	2025	2026 e.v.
Voorschot dienstverlening Sittard Geleen	€ 2,67 mln.	€ 2,67 mln.
Hogere afname in dienstverlening Sittard-Geleen (7,7%)	€ 0,32 mln.	€ 0,62 mln.
Loon-prijsontwikkeling	€ 0,41 mln.	€ 0,41 mln.
Totale aandeel Sittard-Geleen	€ 3,4 mln.	€ 3,7 mln.

Dekking voorschotten	€ 2,67 mln.	€ 2,67 mln.
Stelpost inflatie	€ 0,41 mln.	€ 0,41 mln.
Hogere afname in de dienstverlening wordt verwerkt in programmabegroting 2025	€ 0,32 mln.	€ 0,62 mln.

Het resultaat wordt verwerkt in de programmabegroting 2025 van de gemeente.

De meerjarenbegroting 2025-2027 betreft een proforma begroting in afwachting van besluitvorming omtrent strategische keuzes, de nieuwe bekostigingsstructuur en de uitwerking hiervan in de begroting van KBL. Bovendien is nog geen rekening gehouden met de financiële effecten van het uittreden van de gemeente Heerlen uit de GR en de bijbehorende uittreedsom. De effecten van het uittreden van gemeente Heerlen wordt meegenomen in de 1e begrotingswijziging 2024 en 2025-2027, welke naar verwachting in het 4e kwartaal van 2024 worden opgesteld. De financiële gevolgen van de strategische keuzes en de nieuwe bekostigingsstructuur zal uiteindelijk landen in de begrotingswijziging 2025, begin 2025.

Verder spelen er nog enkele landelijke ontwikkelingen welke van invloed zijn op de dienstverlening van Kredietbank Limburg. Zo heeft het Rijk de ambitie om het aantal huishoudens met problematische schulden in 2030 te halveren (t.o.v. 2020). Dat betekent dat er in de komende jaren 2,5 keer meer mensen een schuldentraject moeten doorlopen. Daar moet de organisatie op toegerust zijn. Het Rijk stelt hier geen extra middelen voor beschikbaar. Tegelijkertijd zien we een in de praktijk juist een toename van het aantal huishoudens met probleemschulden.

Daarnaast worden er landelijke afspraken gemaakt over uniforme basisdienstverlening rondom schulden. De organisatie dient hierop toegerust te worden, voorzover dit nog niet de huidige werkwijze betreft.

Kanttekeningen

3.1 Onzekerheid effect landelijke ambities op gevraagde dienstverlening

Het Rijk heeft de ambitie om het aantal huishoudens met probleemschulden in 2030 te halveren (ten opzichte van 2020). Tegelijkertijd zien we het aantal huishoudens met geldzorgen alleen maar toenemen. Dit wordt mede veroorzaakt door stijgende energie- en brandstofprijzen, dure boodschappen, inflatie e.d. Om het tij te keren zal het aantal schuldentrajecten 2,5 keer vaker moeten worden ingezet. Het is tamelijk onvoorspelbaarheid in hoeverre dit ook zo in de praktijk gaat uitkomen en welk effect dit zal hebben op de omvang van de dienstverlening van KBL in de komende jaren. Omdat er bij schuldhelpverlening sprake is van een open einde financiering, kan dit tot een onverwachte stijging van uitgaven leiden voor gemeente Sittard-Geleen. Alhoewel de landelijke ambities een risico vormen voor de uitgaven van gemeenten, waarvoor het Rijk geen extra middelen beschikbaar stelt, biedt deze ontwikkeling anderzijds een kans vanuit maatschappelijk oogpunt om meer inwoners te ondersteunen bij het oplossen van hun problematische schulden.

3.2 Onzekerheid gevolgen uittreden gemeente Heerlen

Het Algemeen Bestuur laat zich bijstaan door een expertisebureau om te komen tot een realistische, faire uittreedregeling. De effecten van deze uittreedregeling op de begroting van 2024 e.v. is nog niet duidelijk. Besluitvorming hierover wordt medio 2024 verwacht. In de tweede helft van 2024 zullen deze effecten worden uitgewerkt in de 1^e begrotingswijziging 2024 en in de 1^e

begrotingsbijstelling 2025 e.v. Doel is om de schade voor de voortzettende gemeenten uit te sluiten.

3.3 Effect strategiekeuzes en bekostigingsstructuur

In 2024 vindt besluitvorming plaats over een aantal strategische keuzes en de bekostigingsstructuur. Het is onzeker welke impact dit heeft op de deelnemende gemeenten. Het effect op de meerjarenbegroting zal uitgewerkt worden in een begrotingswijziging 2025 e.v. in het voorjaar van 2025.

Conclusie/advies aan de raad

Gezien de onzekerheid over de impact van de uittreedregeling van gemeente Heerlen en de impact van de strategische keuzes en de bekostigingsstructuur, is er begrip voor het aanreiken van een pro forma meerjarenbegroting in dit stadium. Desalniettemin adviseert het college de raad een zienswijze af te geven met betrekking tot de pro formabegroting 2025-2027, namelijk:

- De raad bekrachtigt de noodzaak om in 2024 de strategische koers te bepalen en besluiten te nemen over de wijze van bekostiging van deze GR, zodat de 1e begrotingswijziging 2025 en de meerjarenbegroting 2026 hierop gebaseerd kunnen worden. Dit moet leiden tot een kostendekkende, transparante, voorspelbare begroting;
- De raad verzoekt om de financiële impact van de definitieve uittreedregeling voor de gemeente Heerlen te schetsen en indien daar aanleiding toe is de 1e begrotingswijziging 2024 en de 1^e begrotingswijziging 2025-2027 bij te stellen.

Inclusie

Dit voorstel betreft de jaarlijkse P&C stukken van de GR Kredietbank Limburg. Inclusie richt zich hier op de vraag of deze stukken voor iedereen beschikbaar en begrijpelijk zijn.

Duurzaamheid

Dit voorstel betreft de jaarlijkse P&C stukken van de GR Kredietbank Limburg. Het thema duurzaamheid is hierop niet van toepassing.

Financiën

Het hogere aandeel in de dienstverlening van € 0,2 mln. in 2023 is verwerkt in het jaarrekeningresultaat 2023 van de gemeente.

De hogere bijdrage van €0,16 mln. door de toename van de dienstverlening in 2024 leidt tot een bijstelling van de gemeentelijke begroting 2024. Deze bijstelling vindt plaats in de 2e programmerapportage 2024.

Voor de uniformiteit en de inzichtelijkheid worden alle financiële consequenties van alle gemeenschappelijke regelingen die voortkomen uit de concept begrotingen 2025 verwerkt in de programmabegroting 2025 van de gemeente. Hierdoor worden alle financiële aanpassingen in één P&C product verwerkt. Voor de kosten van indexering wordt dekking gezocht bij het budget indexering op gemeentelijk niveau.

De meerjarig hogere bijdragen voor dienstverlening bij KBL zijn te verklaren door een aantal ontwikkelingen zoals:

- de ambitie van het Rijk om het aantal huishoudens met problematische schulden in 2030 te halveren (t.o.v. 2020). Dat betekent dat er in de komende jaren 2,5 keer meer mensen een schuldentraject moeten doorlopen;
- het gebruik van kostendekkende (hogere) tarieven voor bewind;
- indexering van prijzen als gevolg van inflatie.

	2023	2024	2025	2026 e.v.
Bijdrage dienstverlening	€ 2,9 mln.	€ 3,21 mln.	€ 3,4 mln.	€ 3,7 mln.
Bijdrage in exploitatieresultaat	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Begrote bijdrage in dienstverlening (incl. stelpost inflatie)	€ 2,7 mln.	€ 3,05 mln.	€ 3,08 mln.	€ 3,08 mln.
Resultaat	€ 0,2 mln. (N)	€ 0,16 mln. (N)	€ 0,32 mln. (N)	€ 0,62 mln. (N)

Communicatie en Participatie

Het collegebesluit wordt gecommuniceerd via de openbare besluitenlijst. De raad ontvangt ten behoeve van haar besluitvorming het bijgevoegde raadsvoorstel. De GR Kredietbank Limburg wordt met een brief op de hoogte gebracht van de zienswijze van de raad.

Vervolg

Behandeling in de rondevergadering van 13 juni 2024.

Besluitvorming in de raadsvergadering van 27 juni of 4 juli 2024.

Het algemeen bestuur neemt op 5 juli 2024 een vaststellingsbesluit over de ontwerpbegroting.

Openbare Besluitenlijst

Het college heeft de (voorlopige) jaarstukken en de ontwerpbegroting van de GR Kredietbank Limburg ontvangen. Deze stukken worden nu naar de gemeenteraad gestuurd. Het college adviseert de gemeenteraad om de (voorlopige) jaarstukken voor kennisgeving aan te nemen, om met de ontwerpbegroting in te stemmen én om daarop een zienswijze in te dienen.

Bijlagen

- 01 Aanbiedingsblad Raad
- 02 Concept raadsbesluit Jaarstukken en meerjarenbegroting GR KBL
- 03 Aanbiedingsbrief GR KBL
- 04 Voorlopige jaarstukken 2023 GR KBL
- 05 Voorschotten 2024 GR KBL
- 06 Pro formabegroting 2025-2027 GR KBL
- 07 Concept brief aan GR KBL

Voorstel aan Gemeenteraad

Steller: [REDACTED]

E-mail: [REDACTED]

Team:

Portefeuillehouder:

J.G.L.M. Bühler

Reg. nummer :

Reg. datum : 14 mei 2024

Reg.nummer(s) bijlagen :